

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 212
Warszawa, 26 stycznia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o kontroli niektórych inwestycji.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Marka Suskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Jan Krzysztof Ardanowski; (-) Barbara Bartuś; (-) Dariusz Bąk; (-) Włodzimierz Bernacki; (-) Joanna Borowiak; (-) Wojciech Buczak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Zbigniew Chmielowiec; (-) Krzysztof Czabański; (-) Anna Czech; (-) Katarzyna Czochara; (-) Zbigniew Dolata; (-) Tadeusz Dziuba; (-) Barbara Dziuk; (-) Szymon Giżyński; (-) Małgorzata Golińska; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Marcin Horała; (-) Alicja Kaczorowska; (-) Piotr Kaleta; (-) Joanna Kopcińska; (-) Jarosław Krajewski; (-) Wiesław Krajewski; (-) Leonard Krasulski; (-) Andrzej Kryj; (-) Krzysztof Kubów; (-) Jacek Kurzępa; (-) Joanna Lichočka; (-) Marzena Machałek; (-) Ewa Malik; (-) Gabriela Masłowska; (-) Beata Mateusiak-Pielucha; (-) Andrzej Matusiewicz; (-) Mieczysław Miazga; (-) Iwona Michałek; (-) Jan

Mosiński; (-) Kazimierz Moskal; (-) Aleksander Mrówczyński; (-) Wojciech Murdzek; (-) Adam Ołdakowski; (-) Grzegorz Puda; (-) Piotr Pyzik; (-) Elżbieta Rafalska; (-) Jacek Sasin; (-) Wojciech Skurkiewicz; (-) Andrzej Smirnow; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Czesław Sobierajski; (-) Mirosława Stachowiak-Różecka; (-) Dariusz Starzycki; (-) Marek Suski; (-) Józefa Szczurek-Żelazko; (-) Jolanta Szczypińska; (-) Andrzej Szlachta; (-) Krzysztof Szulowski; (-) Dominik Tarczyński; (-) Robert Telus; (-) Ewa Tomaszewska; (-) Sylwester Tułajew; (-) Piotr Uruski; (-) Piotr Uściński; (-) Robert Warwas; (-) Jan Warzecha; (-) Rafał Weber; (-) Grzegorz Wojciechowski; (-) Grzegorz Adam Woźniak; (-) Bartłomiej Wróblewski; (-) Maria Zuba; (-) Wojciech Zubowski.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o kontroli niektórych inwestycji

Art. 1. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. poz. 1272 i 2281) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w ust. 1:

a) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) przesyłanie paliw gazowych, lub”;

b) po pkt 12 dodaje się pkt 13 i 14 w brzmieniu:

„13) produkcja renu, lub

14) wydobywanie i przerób rud metali wykorzystywanych do wytwarzania materiałów wybuchowych, broni i amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym”;

2) w art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 9 ust. 5, organ kontroli:

1) występuje do Komitetu Konsultacyjnego, o którym mowa w art. 13, o przedstawienie w wyznaczonym terminie rekomendacji, obejmującej uzasadnienie faktyczne i prawne w zakresie zasadności wydania decyzji, o których mowa w art. 11 lub art. 12 ust. 6;

2) może wystąpić do podmiotu składającego zawiadomienie o przedstawienie dodatkowych pisemnych wyjaśnień w zakresie informacji lub dokumentów, o których mowa w art. 6 w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni.”;

3) w art. 11 w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) podmiot składający zawiadomienie nie uzupełnił w wyznaczonym terminie braków formalnych w zawiadomieniu lub załączanych do zawiadomienia

dokumentów lub informacji albo wezwany podmiot nie złożył informacji lub dokumentów na wezwanie organów kontroli lub”,

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) podmiot składający zawiadomienie nie przedstawił dodatkowych pisemnych wyjaśnień w terminie wyznaczonym przez organ kontroli, lub”;

4) w art. 13:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do zadań Komitetu Konsultacyjnego należy zapewnienie doradztwa organowi kontroli w zakresie objętym ustawą, w szczególności:

1) przedstawienie, w terminie określonym przez organ kontroli rekomendacji, obejmującej uzasadnienie faktyczne i prawne w zakresie zasadności wydania decyzji, o których mowa w art. 11 lub art. 12 ust. 6;

2) przedstawienie opinii w sprawach określonych przez organ kontroli.”,

b) w ust. 3 po pkt 10 dodaje się pkt 10a-10c w brzmieniu:

„10a) ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalini;

10b) ministra właściwego do spraw energii;

10c) ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej;”;

5) w art. 14 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komitet Konsultacyjny podejmuje uchwały w celu realizacji zadań określonych ustawą. W przypadku równej liczby głosów oddanych za uchwałą i przeciw uchwale rozstrzyga głos Przewodniczącego Komitetu Konsultacyjnego.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia.

Uzasadnienie

Podstawowym celem projektowanych zmian do ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1272), zwanej dalej „ustawą o kontroli” jest rozszerzenie katalogu podmiotów, które mogą zostać uznane za podlegające ochronie.

Obowiązujący stan prawny.

Ustawa o kontroli wprowadziła do porządku prawnego mechanizm kontroli inwestycji w określonych sektorach gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej, uznanych w tej ustawie za strategiczne, celem ochrony bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego. Ustawa o kontroli przewiduje kontrolę inwestycji dotyczących podmiotów podlegających ochronie, dokonywanych przez podmioty z Unii Europejskiej oraz podmioty z państw trzecich. Ustawa o kontroli zakłada tymczasowy i ściśle interwencyjny charakter środka kontroli, który będzie funkcjonował z chwilą wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie określenia wykazu podmiotów podlegających ochronie. Przepis upoważniający do wydania rozporządzenia ma charakter fakultatywny, przy czym przy wydaniu rozporządzenia Rada Ministrów będzie musiała uwzględnić istotny udział danego podmiotu w rynku, skalę prowadzonej działalności, rzeczywiste i wystarczająco poważne zagrożenia dla fundamentalnych interesów społeczeństwa związane z prowadzeniem działalności przez podmiot, który ma zostać objęty ochroną, jak również brak możliwości wprowadzenia środka mniej restrykcyjnego i niezbędność, w odniesieniu do podmiotu działającego w danym sektorze, zastosowania kontroli inwestycji na zasadach określonych w niniejszej ustawie dla zapewnienia ochrony porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, o którym mowa art. 52 ust. 1 i art. 65 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także czas uzasadniający zastosowanie tych środków. Ochronie może podlegać podmiot prowadzący działalność gospodarczą, której przedmiot określony jest w art. 4 ust. 1. Organem kontroli w rozumieniu ustawy o kontroli jest minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, który będzie mógł złożyć sprzeciw wobec danej transakcji dotyczącej nabycia akcji albo udziałów albo przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części podmiotu podlegającego ochronie. Decyzje organu kontroli podlegać będą kontroli sądowej przed sądami administracyjnymi. W przypadku otrzymania zawiadomienia od inwestora organ kontroli wystąpi do Komitetu Konsultacyjnego w celu uzyskania rekomendacji w zakresie zasadności zgłoszenia sprzeciwu. Komitet Konsultacyjny tworzą przedstawiciele wskazani przez: Ministra Spraw Zagranicznych, Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych,

ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, ministra właściwego do spraw środowiska, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw administracji publicznej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Jakkolwiek ustawa o kontroli weszła w życie z dniem 1 października 2015 r., to jednak przewidziany w niej mechanizm ochrony będzie mógł mieć zastosowanie dopiero po wydaniu rozporządzenia Rady Ministrów, tj. po wskazaniu podmiotów podlegających ochronie. Do chwili obecnej mechanizm kontroli, przewidziany w ustawie o kontroli, nie znalazł zastosowania, ponieważ wspomniane rozporządzenie nie zostało wydane.

Istota zmian wprowadzonych w projekcie.

Projektowana ustawa została opracowana w związku z dostrzeżeniem następujących problemów:

- obowiązujące przepisy nie pozwalają na wpisanie na listę podmiotów podlegających ochronie niektórych spółek, które mogą zostać przez Radę Ministrów uznane za istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa (np. prowadzące działalność w zakresie dostaw surowców istotnych dla produkcji wytwarzania materiałów wybuchowych, broni i amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym lub unikatowych w skali globalnej tj. pierwiastek ren);
- kompetencje Komitetu Konsultacyjnego zostały określone zbyt wąsko i odnoszą się jedynie do wydania rekomendacji w zakresie zasadności zgłoszenia sprzeciwu przez organ kontroli. W rezultacie organ kontroli nie ma możliwości uzyskania doradztwa, ani opinii w całym zakresie objętym ustawą;
- obecny skład Komitetu Konsultacyjnego jest nieadekwatny do ustawy z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw.

W związku z powyższym w projekcie zaproponowano poszerzenie katalogu określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o kontroli, tj. przedmiotów działalności gospodarczej, które muszą wykonywać podmioty, aby mogły zostać uznane za podmiot objęty ochroną. Oczekiwanym efektem powinno być umożliwienie rozszerzenia wykazu podmiotów podlegających

ochronie, określanego w rozporządzeniu Rady Ministrów. Dotychczasowy art. 4 ust. 1 ustawy o kontroli nie obejmuje takich przedmiotów działalności jak produkcja renu oraz wydobywanie i przerób rud metali wykorzystywanych do wytwarzania materiałów wybuchowych, broni i amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Brak ww. branż uniemożliwiał objęcie ochroną podmiotów, od których zależy bezpieczeństwo dostaw komponentów w łańcuchu produkcyjnym uzbrojenia i sprzętu wojskowego, a w szczególności używanych do produkcji statków powietrznych, a także różnego rodzaju amunicji i środków bojowych.

Ponadto, dokonano kompleksowego przeglądu kompetencji Komitetu Konsultacyjnego, w wyniku czego zaproponowano zmianę dotychczasowego art. 10, art. 11 ust. 1, art. 13 i 14. Projektowany art. 10 ust. 1 wprowadza obowiązek występowania do Komitetu Konsultacyjnego o przedstawianie rekomendacji, wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym, w terminie określonym przez organ kontroli, dotyczących decyzji, o których mowa art. 11 oraz art. 12 ust. 6 oraz wprowadza możliwość występowania przez organ kontroli, przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 9 ust. 5, do podmiotu składającego zawiadomienie o przedstawienie dodatkowych pisemnych wyjaśnień, w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni. Wyznaczenie terminu dostarczenia dodatkowych informacji ma na celu zabezpieczenie organu kontroli przed przewlekłością postępowania. Przesłanki zgłoszenia sprzeciwu, zawarte w art. 11 ust. 1, zostają rozszerzone o pkt 1a dotyczący braku przedstawienia dodatkowych pisemnych wyjaśnień przez podmiot składający zawiadomienie, o których mowa w zmienionym art. 10 ust. 1. Ponadto treść art. 11 ust. 1 pkt 1 uzupełniona została słowem „lub”, tak aby nie było wątpliwości, że przesłanki zgłoszenia sprzeciwu mogą występować rozłącznie.

Kolejna zmiana ustawy obejmuje korektę dotychczasowych kompetencji Komitetu Konsultacyjnego, które zostały określone zbyt wąsko i odnoszą się jedynie do wydania rekomendacji w zakresie zasadności zgłoszenia sprzeciwu. Rozszerzenie kompetencji Komitetu Konsultacyjnego ma przede wszystkim na celu zapewnienie organowi kontroli możliwości uzyskania doradztwa w zakresie objętym ustawą oraz rozszerzenie katalogu spraw, w których Komitet Konsultacyjny ma wyrazić swoje stanowisko, wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym, o przypadki gdy organ kontroli ma wydać inną

decyzję niż sprzeciw określony w art. 11 ust. 1 (np. stwierdzenie niedopuszczalności wykonywania praw z akcji).

Jednocześnie, w związku ze zmianą ustawy z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw, art. 13 ust. 3 ustawy określający skład Komitetu Konsultacyjnego uzupełniony został o nowe działy zawarte w znowelizowanej ustawie, tj. o ministra właściwego do spraw energii, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej oraz ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalin.

Projektowana ustawa nie zmienia w zasadniczy sposób modelu, celów oraz uzasadnienia wprowadzenia mechanizmu kontroli inwestycji, zatem aktualne wydają się argumenty, opinie i analizy wyrażone w toku prac parlamentarnych nad projektem ustawy o kontroli. W związku z powyższym aktualna również wydaje się ostateczna ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej, którą wyraził Minister Spraw Zagranicznych wskazując że projektowana ustawa o kontroli nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej (pismo z dnia 29 czerwca 2015 r.).

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych. Projektowane zmiany będą dotyczyć, tylko określonych podmiotów, które mogą zostać uznane przez Radę Ministrów za istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, jak również ich potencjalnych inwestorów, którzy zobowiązani będą do składania zawiadomień o zamiarze nabycia lub osiągnięcia istotnego uczestnictwa lub dominacji w podmiocie podlegającym ochronie.

Zakłada się, że projektowana ustawa wejdzie w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia, co wydaje się uzasadnione w świetle faktu, iż sama nowelizacja ustawy o kontroli tworzy dopiero możliwość objęcia nowej grupy podmiotów ochroną w niej przewidzianej, natomiast konkretne skutki i obowiązki pojawiają się dopiero z chwilą wydania rozporządzenia Rady Ministrów, określającego listę podmiotów. Ponadto istnieje potrzeba pilnego uaktualnienia składu osobowego Komitetu Konsultacyjnego oraz korekty jego zadań.